

Medische Nieuwsbrief nr. 2 September 2005

Voor u ligt een nieuwe 'Medische Nieuwsbrief'. Dit is een gemeenschappelijk initiatief van het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen & Medimmigrant regio Brussel. Deze Nieuwsbrief bundelt relevante actualiteit m.b.t. nieuwe wetgeving, beleidsmaatregelen, publicaties e.d. Deze Nieuwsbrief wordt ad hoc uitgegeven. Wij hopen dat deze info een hulp kan zijn voor uw dienstverlening m.b.t. het recht op gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf of met een precair verblijf.

1. Nieuws uit het Oriëntatiepunt / Medimmigrant.....	1
2. Nieuws uit de regio Oost-Vlaanderen / Brussel	2
3. Nieuws uit de sector	2
+ (toegang tot) gezondheidszorg	2
+ sociale rechten voor (ernstig) zieken	3
4. Wetgeving en rechtspraak.....	3
5. Beleidsvoorstellen en -ontwikkelingen	4
6. Publicaties	4
7. Studiedagen	5
8. Varia	5
9. Meer info.....	6

1. Nieuws uit het Oriëntatiepunt / Medimmigrant

Medimmigrant (regio Brussel)

- **Nieuw op de website**
  - Visa en reisverzekering: visumplichtige vreemdelingen die naar België wensen te komen moeten o.a. een reisverzekering afsluiten.
  - Beleidsvoorstel inzake de medische procedure die de Dienst Vreemdelingenzaken dient te handeren bij verblijfsaanvragen: zie ook hoofdstuk 5 van deze nieuwsbrief
  - Schema met rechtspraak in het kader van OCMW-steun voor ernstig zieken zonder wettig verblijf die in de onmogelijkheid zijn om het grondgebied te verlaten
  - Schema met rechtspraak in het kader van het bekomen of behouden van een verblijf voor ernstig zieken zonder wettig verblijf
  - De folders over 'dringende medische hulp', 'het bekomen of behouden van een verblijf omwille van medische redenen' en 'Medimmigrant' zijn nu ook in het Chinees, Roemeens en Portugees vertaald (naast Nederlands, Frans, Engels, Spaans, Duits, Russisch en Arabisch).
  - Affiches over 'dringende medische hulp' bestemd voor het onthaal en de sociale dienst van het ziekenhuis in het Frans (Nederlandse versie bestond reeds).
  - Jaarverslag 2004 van Medimmigrant
  - Gezondheidszorg voor asielzoekers: de huidige regelgeving inzake de invulling van de gezondheidszorg voor asielzoekers die financiële of materiële steun ontvangen.
  - Zwangere vrouwen zonder wettig verblijf: met o.a. verlenging van verblijf of uitstel van vertrek, financiële mogelijkheden, geboorteaangifte, erkenning, afstamming, ...
- **Weldra nieuw op de website**
  - Een visietekst over de medische kaart en de samenwerkingsconventies die OCMW's (en LOI...) kunnen gebruiken met een verwijzing naar praktische modellen.
  - Ziekteverzekering in België voor EU-burgers en bevoorrechte derdelanders: Wanneer kan of moet een EU-burger of derdelander teruggrijpen naar de eigen instellingen voor zorg en terugbetaling, en wanneer kan de betrokkene hiervoor terecht bij de Belgische instanties.

Oriëntatiepunt Gezondheidszorg (Oost-Vlaanderen)

- **Gewijzigde permanentie-uren Oriëntatiepunt Gezondheidszorg**
Vanaf heden kunt u het Oriëntatiepunt elke werkdag telefonisch bereiken van 13u tot 16u behalve op woensdag van 9u30 tot 12u30.
- **Nieuw op de website**
  - Toegang tot geestelijke gezondheidszorg: een nieuwe invulling van deze pagina (bij "informatie" - rubriek "thematiek") met o.m. een sociale kaart geestelijke gezondheidszorg OVL
  - Sociale kaart geestelijke gezondheidszorg OVL: deze (extra) sociale kaart wil verduidelijking brengen over de toegankelijkheid van de voorzieningen ggz in de provincie Oost-Vlaanderen: kan uw cliënt zonder ziekenfonds aansluiting hier terecht? En zal men hem ook in een andere taal dan het Nederlands kunnen voorthelpen? Meer info als ook deze sociale kaart vindt u op de website van het Oriëntatiepunt (bij "informatie" - rubriek "thematiek")
  - Materialenbank: een databank die een overzicht biedt van nuttige en interessante publicaties, brochures, scripties, e.d. omtrent (de toegang tot) gezondheidszorg in ruime zin voor asielzoekers en mensen zonder wettig verblijf
  - FAQ: de Frequently Asked Questions-pagin werd aangevuld met informatie over maatschappelijke dienstverlening bij verlening van het Bevel om het Grondgebied te verlaten
- **Weldra nieuw op de website**
  - Een visietekst over de medische kaart en de samenwerkingsconventies die OCMW's (en LOI...) kunnen gebruiken met een verwijzing naar praktische modellen.

2. Nieuws uit de regio Oost-Vlaanderen / Brussel

Regio Brussel

- **Oproep aansluiting Brussels Netwerk Psychosociale Zorg Vluchtelingen en Mensen zonder Papieren**
Het Brussels Netwerk Psychosociale Zorg voor Vluchtelingen en Mensen zonder Papieren werd in 2001 opgericht met als doel ondersteuning te bieden aan hulpverleners in Brussel die psychosociale begeleiding bieden aan vluchtelingen en mensen zonder wettig verblijf. Momenteel ligt het accent op 6-wekelijkse intervisiebijeenkomsten waar (vooral) eerstelijns (sociaal-maatschappelijke) hulpverleners ervaringen en advies kunnen uitwisselen. Spoedig zal dit initiatief verder uitgebreid worden met een - vermoedelijk halfjaarlijks - netwerkoverleg dat zich richt tot zowel eerstelijns als tweedelijns (therapeutische) hulpverleners. Het eerste netwerkoverleg zal plaatsvinden in de loop van oktober en behandelt het thema "terugkeer bespreekbaar maken". Voor meer info: An Vantomme, Dienst Rechtsbescherming Foyer, tel 02/411 97 58 of an.vantomme@foyer.be. (Bron: Foyer)

Regio Oost-Vlaanderen

- **LOGO Gent viert feest**
LOGO Gent bestaat 5 jaar. Daarom wordt een feestelijk treffen georganiseerd op 7 oktober in het Gravensteen te Gent. Voor inschrijvingen of meer info over het lustrum op 09/235 74 25 of logo@gent.be.

3. Nieuws uit de sector

(Toegang tot) gezondheidszorg

- **Een tegemoetkoming in de diagnostische en therapeutische kosten van bepaalde tuberculosepatiënten**
Het Belgisch Nationaal Werk tot Bestrijding van de Tuberculose (VRGT/FARES) is een conventie aan het uitwerken met het RIZIV om het KB van 10 maart 2005 in de praktijk om te zetten. Dit KB bepaalt dat er een tegemoetkoming kan worden toegekend aan de kosten van therapeutische opvang van de tuberculosepatiënten die geen of een onvoldoende behandeling hebben gehad (en al dan niet een multiresistente tbc hebben ontwikkeld). Er zijn geen verblijfs- of

verzekeringsvoorwaarden aan verbonden, de instellingen moeten echter wel maximaal gebruik maken van deze ziekteverzekering of 'DMH'. De bevoegde organisaties hopen om in het laatste kwartaal van dit jaar van start te kunnen gaan met de inclusie van bovenvermelde doelgroep.

- **Update 'medische bewijsstukken' POD MI - update juli 2005**
Op de website www.mi-is.be is de update van de tekst 'medische bewijsstukken in het kader van de wet van 2 april 1965 en het MB van 30 januari 1995 te vinden.
Belangrijke nieuwe zaken die werden verduidelijkt of aangepast, betreffen o.m. het bepalen van de noodzaak en vorm van de maatschappelijke dienstverlening door het ocmw; het al dan niet kunnen terugvorderen van de Staat van de kosten van de gevraagde dienstverlening; de 'dringende medische hulp' voor een tijdelijk verblijvend vreemdeling op doorreis; bepalingen omtrent een toereikende reisverzekering voor vreemdelingen die met een reisvisum naar België komen (meer info zie <http://www.medimmigrant.be/Visa%20en%20reisverzekering.pdf>); tussenkomst door het ocmw in geval een verbintenis tot tenlasteneming bijlage 3bis (geldig voor 2 jaar) werd ondertekend ; geldigheidsduur van het attest van 'dringende medische hulp' met duidelijke voorbeelden hieromtrent. Indien je meer info wenst over de terugbetaling van de medische kosten zie: <http://inami.fgov.be/insurer/nl/rate/index.htm>.
Voor informatie over de terugbetaling van de farmaceutische kosten zie: https://www.inami.fgov.be/inami_prd/SSP/CNS/Pages/p1_1.asp

Sociale rechten voor (ernstig) zieken

- **Richtlijnen Fedasil bij vertrek uit het LOI**
Wanneer de asielprocedure afgesloten is, maar er nog andere verblijfsprocedures lopen (bvb een regularisatieaanvraag), hoe zit het dan met het recht op materiële opvang? Fedasil werkte richtlijnen uit betreffende het einde van materiële hulpverlening aan asielzoekers en de praktische modaliteiten om het vertrek uit een opvangstructuur te organiseren (9/6/2005). Hierin is o.m. bepaald dat uitgeprocedeerde asielzoekers die om medische redenen een regularisatie of een tijdelijke verlenging van het uitwijzingsbevel vragen, in het LOI kunnen blijven tijdens het onderzoek van die aanvraag. Zij moeten een medisch attest voorleggen. Vijf dagen na het verstrijken van het medisch attest, moet men vertrekken. Voor meer uitleg kunt u bellen naar de Helpdesk van Fedasil (02/213 44 37). (Naar: VVSG)

4. Wetgeving en rechtspraak

- **Steunaanvraag bij OCMW beter gewaarborgd, en beroepstermijn tegen OCMW-beslissing uitgebreid tot drie maanden**
De OCMW-wet voorziet sinds 22/12/2003 dat elke aanvraag tot "maatschappelijke dienstverlening" door het OCMW moet geregistreerd worden. Daarenboven moet het OCMW een ontvangstbewijs geven aan de aanvrager. Dat moet op de dag zelf van de steunaanvraag (art. 58 OCMW-wet van 8/7/1976). Deze principes worden nu verder toegelicht door een omzendbrief van 18 mei 2005 (B.S. 15 juni 2005). De omzendbrief verduidelijkt hoe en wanneer de registratie en de afgifte van ontvangstbewijs moeten gebeuren. Het gaat om elke concrete aanvraag voor "maatschappelijke dienstverlening" waarover het OCMW een beslissing moet nemen.
Wie niet akkoord gaat met een beslissing van het OCMW heeft voortaan drie maanden de tijd om in beroep te gaan bij de arbeidsrechtbank in plaats van één maand. Alle beslissingen over individuele steun moeten ook een heleboel verplichte zaken vermelden. Als dat niet zo is, dan begint de beroepstermijn niet te lopen zodat de cliënt altijd nog beroep kan aantekenen. Laattijdige uitbetalingen geven recht op intrest. Dit alles is het gevolg van een recente wet (Wet 10/3/05, B.S. 6/6/05) die de bepalingen van het Handvest van de Sociaal Verzekerde nu ook van toepassing maakt op het 'maatschappelijk welzijn' in de zin van de organieke OCMW-wet. (Naar: VVSG en nieuwsbrieven Ciré en Haven)
- **Op 14 juli 2005 verscheen de rondzendbrief 'dringende medische hulp' aan vreemdelingen die illegaal in het land verblijven**
Volgende belangrijke nieuwigheden worden in deze omzendbrief naar voren geschoven:
- De Minister moedigt het gebruik van 'de medische kaart' en 'conventies tussen het OCMW en de zorgverstrekkers' naar voren als een goede praktijk. Hij integreert deze in de uitvoering van het K.B. 'dringende medische hulp' (12.12.1996)

- Voor 'de eerste consultatie' volstaat het dat de betrokkene zich bij het bevoegd OCMW aanbiedt. Deze zal op basis van een sociaal onderzoek een betalingsverbintenis afleveren. Nadien moet de betrokkene het attest 'dringende medische hulp' binnenleveren.
  - Wanneer blijkt dat men omwille van zijn pathologische toestand verscheidene behandelingen nodig heeft, dient er gebruik gemaakt te worden van een medische kaart. Dit principe van medische kaart wordt ook uitgelegd in de rondzendbrief.
  - Aan de beheerders van de privé-ziekenhuizen wordt gevraagd om het OCMW zo vlug mogelijk te verwittigen van de 'dringende medische hulp' die verstrekt werd.
  - In geval van verhuis, waarborgt de federale staat de terugbetaling aan het OCMW dat reeds een medische kaart had uitgereikt (voor max. 3 maanden) in het kader van de dringende medische hulp voor éénzelfde behandelingsreeks. Deze waarborg van 3 maanden geldt ook in andere situaties waarbij de een ander OCMW bevoegd wordt (b.v. bij statutwijziging).
  - De Minister onderstreept dat het bevoegd OCMW niet mag wachten op de terugbetaling door de Staat alvorens zelf de zorgverstrekker te vergoeden.
  - Last but not least verklaart de Minister de intentie te hebben om een wetsontwerp neer te leggen dat psychiatrische ziekenhuizen ook onder het begrip 'verpleeginstelling' zullen vallen, ten einde een terugbetaling van de verpleegkosten te bekomen via de Staat.
- Voor meer info: zie <http://www.mi-is.be/NI/themes/MI/Medische%20hulp.htm>. Wij hopen op een vlotte bekendmaking en snelle implementatie van de goede praktijken die deze omzendbrief voorstelt.

5. Beleidsvoorstellen en -ontwikkelingen

- **Voorstel van medische procedure voor (ernstig) zieken**
In het verslag van het Belgisch Comité voor Hulp aan Vluchtelingen (dd 10 mei 2005) stond te lezen dat de Dienst Vreemdelingenzaken voor het academiejaar werk wil maken van een nieuwe medische procedure. Medimmigrant richtte naar aanleiding hiervan, mede uit naam van de werkgroep 'ernstig zieken en verblijf', een schrijven aan het kabinet van Minister Dewael en de Dienst Vreemdelingenzaken met een concreet voorstel van medische procedure voor (ernstig) zieken. Dit is gebaseerd op specifieke en concrete beleidsvoorstellen over de medische procedure die doorlopen kan worden voor diegenen die een uitstel van vertrek of machtiging tot verblijf vragen. We hopen dat met deze nota rekening zal gehouden worden bij de uitwerking van de nieuwe procedure. Zie <http://www.medimmigrant.be/beleidsvoorstel%20medische%20procedure%20DVZ.pdf>
- **Een medische databank met informatie over medische zorgen in de herkomstlanden**
Medimmigrant wenst een aanzet te geven tot de creatie van een instelling (op Europees niveau) die medische data beheert met informatie over de beschikbaarheid en toegankelijkheid van medische zorgen in de herkomstlanden (= voornamelijk de landen in ontwikkeling). De doelstellingen van deze databank zaak 3-voudig: A) Een ondersteuning bieden bij de oriëntatie naar zelfstandige terugkeer; B) Een hulpmiddel zijn in de bewijsvoering van dossiers voor verblijf om medische redenen; C) Een adequaat nationaal en internationaal gezondheidsbeleid bevorderen. Informatie over bestaande databanken of initiatieven zijn welkom. Voor het ontwerp van beleidsvoorstel zie www.medimmigrant.be (onder beleidsvoorstellen).

6. Publicaties

- **Manual on Effective Investigation and Documentatino of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment**
Na enkele jaren voorbereiding is op initiatief van een aantal Turkse artsen deze manual, ook wel het 'Istanbul Protocol' geheten, tot stand gekomen. In dit protocol wordt beschreven op welke wijze een kwalitatief goed en onafhankelijk onderzoek naar de gevolgen van foltering bij levende slachtoffers moet worden gedaan. Ook voor het forensisch onderzoek naar dode slachtoffers zijn protocollen ontwikkeld.
In 1991 besloot de Raad van Europa tot de harmonisatie van de procedures voor medico-legaal onderzoek in de lidstaten. Voor het onderzoek naar massagraven en politieke moorden is de 'UN Manual on the Effective Prevention and Investigation of Extra-legal, Arbitrary and Summary Executions' tot stand gekomen. Dit protocol verwijst expliciet naar mensenrechtenbepalingen en

geeft praktische aanwijzingen hoe te onderzoeken en hoe te documenteren. Meer info zie http://www.johannes-wier.nl/downloads/istanbul_prot.pdf

7. Studiedagen

- **Colloquium “verdwaald op nieuwe gronden”**: toegankelijkheid van de gezondheidszorg voor asielzoekers en mensen zonder wettig verblijf - vraagstukken omtrent geestelijke gezondheidszorg
De Provincie Oost-Vlaanderen en het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg nodigen u op dinsdag 25 oktober uit in het Provinciaal Administratief Centrum (PAC) te Gent. Met dit colloquium worden de hulpverleners op de diverse lijnen nauwer in contact gebracht met elkaar, en wordt praktische en bruikbare informatie / inspiratie aangeboden omtrent dit thema. Iedereen die beroeps- of vrijwilligershalve in contact komt met deze doelgroepen wat betreft hun recht op (geestelijke) gezondheidszorg is welkom. Deelnameprijs bedraagt €10. Meer info bij het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg.
- **Studiedag Begeleiding op ‘vreemde maat’**: psychosociale hulpverlening aan asielzoekers
Deze studiedag vindt plaats op woensdag 9 november 2005. Met deze studiedag wil het Rode Kruis de dialoog tussen opvangstructuren voor asielzoekers en de reguliere zorgsector verder aanmoedigen. Er wordt gereflecteerd over de specifieke context van asielzoekersproblemen en de impact daarvan op de psychosociale begeleiding. Daarnaast wordt stilgestaan bij de verschillende uitdagingen waarvoor asielzoekers staan in het opvoeden van hun kinderen en hoe je als hulpverlener hierbij kan ondersteunen. Deze studiedag richt zich naar iedereen die beroepshalve in contact komt met asielzoekers. Locatie: Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen, Schaarbeek. De deelnameprijs bedraagt € 35. Meer info op www.rodekruis.be of bij hilde.smits@rodekruis.be; tel. 015/443547.
- **Brussels platform rond visa**
Op 23 september 2005 organiseert het Regionaal Integratiecentrum Foyer en Medimmigrant een Brussels Platform rond visa. Dit platform wil een antwoord formuleren op volgend vragen; Welke type visa bestaan er? Voor welke redenen kan men een visum aanvragen? Welke informatie staat er op een visum? Wat is de algemene procedure om een visum aan te vragen? Hoe verloopt de toekenning? Wat verwacht men van de reisverzekering? Wanneer en hoe vraag je een verlening aan van een visum? Kan men reizen? Wat zijn de gevolgen van dit visum; in het bijzonder met betrekking tot de tenlasteneming? ... Voor meer info + het inschrijvingsformulier zie <http://www.medimmigrant.be/mm.nieuws.nl.htm>
- **Basisvorming ‘dringende medische hulp’**
Op maandag 28 november 2005 organiseert Medimmigrant een vorming rond ‘dringende medische hulp’ in het Nederlands. Op maandag 5 december 2005 wordt dezelfde vorming in het Frans gegeven. Deze vorming richt zich in het bijzonder tot mensen van kleinere organisaties of instellingen; voor grotere organisaties geldt een beperkt aantal inschrijvingen. Plaats: Zaal Elan in de Vooruitgangsstraat 331 te 1030 Brussel - prijs: 5 Euro pp - meer info + inschrijvingsformulier: zie <http://www.medimmigrant.be/mm.nieuws.nl.htm>.

8. Varia

- **Het Johnson & Johnson Fonds voor Gezondheid lanceert een nieuwe oproep met als thema ‘oncologie’**
Projecten kunnen worden ingediend door gezondheidszorginstellingen of hun afdelingen, verenigingen en ander publiek- of privaatrechtelijke organisaties, en door individuele personen die vertrouwd zijn met alle componenten van de aangekaarte problematiek. Het project wordt gedragen door meerdere betrokken actoren. Kandidaatsdossiers kunnen tot 15 november 2005 per e-mail ingediend worden.
Bijkomende info op: http://www.kbs-frb.be/code/page.cfm?id_page=125&id=806&lang=NL.

- **Oost-Vlaams Diversiteitscentrum vzw (ODiCe vzw) heeft nieuwe werking**
ODiCe vzw is de opvolger van het Provinciaal Integratiecentrum Oost-Vlaanderen (PICO vzw). In haar praktische organisatie schuift ODiCe vzw drie focuspunten naar voor: een uitgebouwde regiowerking, een uitgebreid aanbod omtrent interculturalisering en het bieden van ondersteuning bij bewaken van de rechtspositie van de minderheden. Meer info zie website www.odice.be.
- **Stafmedewerk(st)er voor bepaalde opdracht bij Medimmigrant**
Medimmigrant zoekt een stafmedewerk(st)er om vanaf 1 januari 2006 een bevraging uit te voeren bij Europese organisaties en instellingen over haar voorstel tot creatie van een medische databank op Europees niveau. Hij/zij zal ook deze resultaten verwerken en opzoek gaan naar financieringsmogelijkheden voor de implementatie van dit project. Meer info over het profiel www.medimmigrant.be onder 'nieuw'.

Vormingsaanbod

Het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg en Medimmigrant bieden vormen op maat aan gericht op zorgverstrekkers en/of hulpverleners m.b.t. het wettelijk en/of administratief kader van gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf of mensen met een precair verblijf.

9. Meer info

Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen

Meld- en Informatiepunt voor asielzoekers en mensen zonder wettig verblijf

✉ p/a ODiCe vzw, Dok Noord 4 - gebouw 25, 9000 Gent ☎ 09/267 66 46 📠 09/267 66 44

💻 info@orientatiepunt.be; www.orientatiepunt.be

🕒 Elke werkdag van 9-12u

⇒ Het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen is enkel telefonisch en schriftelijk bereikbaar. Dit initiatief is het resultaat van een samenwerking tussen het Oost-Vlaams Diversiteitscentrum (ODiCe vzw) en de Provincie Oost-Vlaanderen.

Medimmigrant

✉ Gaucheretstraat 164, 1030 Brussel ☎ 02/274 14 33 📠 02/274 14 48

💻 info@medimmigrant.be; www.medimmigrant.be

🕒 ma en vr van 10 - 13u & di van 14 tot 18u

⇒ Medimmigrant is enkel telefonisch en schriftelijk bereikbaar. Uitzonderlijk is een afspraak op het secretariaat mogelijk.

Dit initiatief is mogelijk met de steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

odice

VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSCO
MISSIE

